

Sygn. akt V CSK 305/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa C. Sp. z o.o. w Z.

przeciwko P. O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 stycznia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 16 października 2017 r., sygn. akt V ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć
tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany P. O. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 października 2017 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 17 września 2015 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki C. sp. z o.o. w Z. kwotę 1 150 229,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2013 r. oraz ustawowe odsetki za okres od dnia 28 lipca 2010 r. do dnia 27 maja 2013 r. od kwoty 1 196 185 zł - tytułem uzupełnienia wkładu na mocy art. 175 § 1 k.s.h., a w pozostałej części powództwo oddalił. Powódka domagała się od pozwanego z tego tytułu kwoty 1 155 294,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2010 r. do dnia 27 maja 2013 r. od kwoty 1 201 250 zł oraz od dnia 28 maja 2013 r. do dnia zapłaty od całej dochodzonej sumy.

Sąd ustalił, iż uchwałą numer [...] Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego oraz zmiany aktu założycielskiego kapitał zakładowy powodowej Spółki C. podwyższony został o kwotę 3 950 000 zł (z kwoty 50 000 zł do kwoty 4 000 000 zł) poprzez ustanowienie 7 900 równych i niepodzielnych udziałów po 500 zł każdy. Pozwany objął w podwyższonym kapitale zakładowym 2 470 nowych udziałów o łącznej wartości 1 235 000 zł i pokrył je w całości wkładem niepieniężnym w postaci kodu źródłowego Elektronicznego Rejestru Korespondencji o wartości 642 500 zł oraz kodu źródłowego Elektronicznego Urzędu Podawczego wraz z formularzami interaktywnymi o wartości 592 500 zł. Sporna między stronami była wartość wkładu niepieniężnego w postaci oprogramowania. Sąd Okręgowy uznał roszczenie powódki za uzasadnione w przeważającej części, ponieważ wartość wkładu niepieniężnego, którym pozwany pokrył nowe udziały, została znacznie zawyżona. Łączna wartość nowych udziałów, które objął pozwany wyniosła 1 235 000 zł natomiast wartość kodów źródłowych, które pozwany wniósł jako wkład niepieniężny, wg. opinii biegłego sądowego wynosiła łącznie na dzień podjęcia uchwały (27 lipca 2010 r.) 38 815 zł. Różnica pomiędzy rzeczywistą wartością wkładu niepieniężnego a wartością przyjętą w uchwale wynosiła 1 196 185 zł. Nie miał zatem żadnych wątpliwości Sąd Okręgowy, że wartość aportu została

znaczenie zawyżona przez pozwanego. Sąd odwoławczy poszerzył postępowanie dowodowe przeprowadzając dowód z uzupełniającej opinii biegłego na okoliczność wartości zbywczej wkładu wniesionego przez pozwanego - tj. obu kodów źródłowych do Elektronicznego Rejestru Korespondencji i do Elektronicznego Urzędu Podawczego wraz z formularzami interaktywnymi - na dzień 27 lipca 2010 r. i doszedł do tych samych wniosków co Sąd I instancji i w związku z tym oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 175 § 1 k.s.h.. W ramach podstawy kasacyjnej naruszenia przepisów postępowania wskazał na uchybienie art. 248 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c., art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. i art. 309 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje, z uwzględnieniem postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanego powódka wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania ewentualnie o oddalenie powództwa, a ponadto w każdym wypadku o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie

występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpoznania jego skargi wystąpieniem przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne sprecyzował w pytaniach:

1) Czy z uwagi na koncepcję apelacji nieograniczonej oraz charakter art. 381 k.p.c., sąd odwoławczy powinien pominąć wniosek dowodowy zgłoszony w apelacji, który został uprzednio oddalony przez Sąd I instancji, w sytuacji niewyjaśnienia okoliczności spornych sprawy ?

2) Czy Sąd II instancji może odstąpić od dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, w przypadku stwierdzenia potrzeby jego uzupełnienia w postępowaniu apelacyjnym, bez wzywania stron - w trybie art. 248 k.p.c. - do przedstawienia dokumentów znajdujących się w ich posiadaniu ?

Skarżący powołał się również na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej, argumentując, iż Sąd Apelacyjny oparł swoje rozstrzygnięcie w całości na przepisie art. 175 § 1 k.s.h., podczas gdy przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało należycie materialnoprawnych podstaw do przyjęcia jakoby wartość zbywcza aportu wniesionego przez pozwanego była niższa od wartości określonej w umowie spółki. Poza tym skarżący wskazał, że Sąd Apelacyjny bezkrytycznie przyjął ustalenia Sądu pierwszej instancji za własne, odstępując od przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego w niezbędnym zakresie, w szczególności poprzez niewezwanie powódki do przedstawienia znajdującego się w jej posiadaniu nośnika danych zawierającego oprogramowanie B., w tym kontrolkę [...], mającą istotne znaczenie dla treści wydanej w postępowaniu opinii biegłego, będącej podstawą wyceny wartości zbywczej aportu wniesionego przez pozwanego. Pozwany podniósł też, że Sąd Apelacyjny bezpodstawnie odmówił dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego o specjalizacji z zakresu wyceny kodów źródłowych oraz prognoz rozwoju rynku konkurencyjności produktów w branży informatycznej na okoliczność ustalenia wartości kodów źródłowych będących przedmiotem niniejszej sprawy,

pomimo że wykonana w sprawie opinia zasadnicza biegłego R. S. oraz opinie uzupełniające nie mogły stanowić podstawy prawidłowych ustaleń dotyczących wartości zbywczej aportu wniesionego przez pozwanego, gdyż zakres specjalizacji autora opinii ograniczał się do wyceny oprogramowania, a nie kodów źródłowych, zaś przyjęte przez biegłego założenia i podejście metodologiczne odnosiły się do wyceny oprogramowania, a nie kodów źródłowych, zaś sam biegły w ustnej opinii uzupełniającej dostrzegł występujące między tymi kategoriami różnice.

Gdy przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący obowiązany jest sformułować je w sposób porównywalny z zagadnieniem prawnym budzącym poważne wątpliwości, przewidzianym np. w art. 390 § 1 k.p.c. Powinien więc przedstawić konkretne wątpliwości co do określonego przepisu, zespołu przepisów, albo instytucji prawnej, odwołując się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego, (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Wskazane przez skarżącego zagadnienia prawne nie mogą być uznane za istotne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim skarżący opiera je na innym stanie faktycznym niż ustalony przez Sąd drugiej instancji, pomijając związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Apelacyjny (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z uzasadnienia Sądów obu instancji wynika, iż Sądy te nie miały wątpliwości co do tego jakie były okoliczności sprawy, w której jedynym elementem spornym była kwestia wyceny aportu wniesionego przez pozwanego. Okoliczności, w jakich mogą być pominie te wnioski dowodowe to zagadnienie, ze względu na częstość występowania, szczegółowo wyjaśnione w orzecznictwie i analizowane w piśmiennictwie. Ze względu na różnorodność stanów faktycznych i środków dowodowych nie można udzielić jednoznacznej odpowiedzi obejmującej wszelkie warianty spraw i dowodów. W rozpatrywanej sprawie Sądy obu instancji przeprowadziły postępowanie dowodowe, obejmujące nawet uzupełnienie z urzędu dowodu z opinii biegłego w postępowaniu apelacyjnym i uznały, że dokonane ustalenia są

kompletne. Zasadność oceny dowodów oraz czynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych nie podlega kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Drugie zagadnienie dotyczy obowiązku przedstawienia na zarządzenie sądu dokumentu i odnosi się do wykładni art. 248 § 1 k.p.c. Także ten przepis nie rodzi wątpliwości, które wymagałyby pogłębionej analizy, tym bardziej, że w niniejszej sprawie do przedstawienia nośnika danych zawierającego oprogramowanie B., w tym kontrolkę [...] zostały zobowiązane obie strony postępowania i żadna z nich go nie przedstawiła.

Również to zagadnienie nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z kolei oczywista zasadność skargi kasacyjnej, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Tak rozumianą oczywistość powinien wykazać skarżący, powołując się na tę przesłankę przedsądu, mając na uwadze, że chodzi o kwalifikowane naruszenia przepisów prawa oraz równie oczywisty skutek tego naruszenia, jakim musi być jaskrawo nieprawidłowe rozstrzygnięcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Skarżący w swej skardze twierdzi, że okoliczności sprawy nie zostały dostatecznie wyjaśnione, w związku z czym nie da się przyjąć, że wartość zbywca aportu przez niego wniesionego do spółki była w rzeczywistości niższa od wartości określonej w umowie i ponownie powołuje się na niewezwanie strony powodowej do przedstawienia znajdującego się w jej posiadaniu nośnika danych zawierającego oprogramowanie B., w tym kontrolkę [...] mającą istotne znaczenie dla treści wydanej w postępowaniu opinii biegłego. Ponadto podważa kompetencje biegłego. Kwestia oceny dowodów nie mieści się w zakresie kontroli kasacyjnej, wobec czego tego rodzaju zarzuty nie mogą służyć wykazaniu oczywistej zasadności skargi. Z poczynionych ustaleń wynika, że wartość aportu pozwanego była znacznie zawyżona. Nic natomiast nie wskazuje na oczywistą zasadność któregośkolwiek z zarzutów kasacyjnych.

W konsekwencji powołane przez skarżącego podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r. poz. 265).